

Αθήνα, 13 Μαρτίου 2020

Προς: Τον Πρωθυπουργό, κ. Κυριάκο Μητσοτάκη

Θέμα: <<Η αλήθεια για την αδυναμία λειτουργίας του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων>>

Αξιότιμε Κύριε Πρωθυπουργέ,

Στο πρόσφατο διάγγελμά σας την 11 Μαρτίου 2020 για τη θωράκιση της δημόσιας υγείας από την πανδημία του κορωνοϊού, μεταξύ άλλων, προβήκατε στην ανάθεση του αυτονόητου εκ του νόμου και θεσμικού ρόλου της **Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας**, που αποτελεί, κατά το άρθρο 28, παρ. του Ν. 4662/2020, την υπερκείμενη Επιχειρησιακή Δομή του Εθνικού Μηχανισμού Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων – στο εξής (Εθνικός Μηχανισμός) - και έχει ως αποστολή, εκτός άλλων, **τον συντονισμό όλων των εμπλεκομένων φορέων για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των φυσικών, τεχνολογικών καταστροφών και λοιπών απειλών, όπως η ως άνω πανδημία, που δύναται να προκαλέσουν καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης κατά τη διάρκεια ειρηνικής περιόδου, με στόχο, εκτός άλλων, την προστασία της ζωής και της υγείας των πολιτών από απειλές, τον έλεγχο εφαρμογής των ανωτέρω καθώς και την ενημέρωση των πολιτών για τα ζητήματα αυτών.**

Δεν ξέρω, αν έχετε αρμοδίως ενημερωθεί πλήρως για ποιον λόγο μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία δεν είχε ενεργοποιηθεί, ως όφειλε εκ του νόμου, ο Εθνικός Μηχανισμός, ο οποίος εποπτεύεται από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας και σύμφωνα με το άρθρο 3, παρ. 1 του Ν. 4662/2020 διαρθρώνεται και λειτουργεί επιχειρησιακά μέσω των εξής δομών και λειτουργιών: α) Του Εθνικού Συντονιστικού Κέντρου Διαχείρισης Κρίσεων (ΕΣΚΕΔΙΚ), β) Των Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας, που είναι, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ίδιου ως άνω νόμου, i) το Συντονιστικό Όργανο Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ), ii) τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (ΠΕΣΟΠΠ), και iii) τα Τοπικά Επιχειρησιακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (ΤΕΣΟΠΠ), γ) Των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Κέντρων Πολιτικής Προστασίας (ΠΕΚΕΠΠ) και δ) Των Πλαισίων Διαχείρισης Εκτάκτων Αναγκών (ΠΔΕΑ). Ο Εθνικός Μηχανισμός διαρθρώνεται και λειτουργεί διοικητικά μέσω της ΓΓΠΠ (άρθρο 3, παρ. 2) και άλλων δομών. Επίσης, αν σας έχουν πει, ότι μετά την ανάθεση στη ΓΓΠΠ να συντονίζει τις εμπλεκόμενες δυνάμεις, λειτουργεί ο Εθνικός Μηχανισμός σας αποκρύπτουν την αλήθεια. Γιατί αυτή έχει ως εξής:

Κύριε Πρωθυπουργέ γνωρίζετε,

1) Γιατί δεν μπορεί να λειτουργήσει σήμερα ο νεοπαγής, δυνάμει του άρθρου 2 του Ν. 4662/2020, Εθνικός Μηχανισμός;

Απάντηση: Επειδή δεν έχουν εκδοθεί μέχρι σήμερα οι αναγκαίες κανονιστικές πράξεις που θα μπορούν να εφαρμοστούν οι διατάξεις του Ν. 4662/2020, όπως αναλυτικά αναφέρεται ακολούθως. Δεν εννοώ και δεν αναφέρομαι φυσικά σε αυτές που εκ του νόμου έχει ταχθεί συγκεκριμένη μεταβατική περίοδος έκδοσής τους από την έναρξη ισχύος του ανωτέρω νόμου, αλλά αυτές που εκ του νόμου προβλέπονται να εκδοθούν με την έναρξή ισχύος του ως άνω νόμου.

2) Γιατί δεν λειτουργεί μέχρι σήμερα το Εθνικό Συντονιστικό Κέντρο Διαχείρισης Κρίσεων (ΕΣΚΕΔΙΚ), που εποπτεύεται από τον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας;

Απάντηση: Επειδή δεν έχει εκδοθεί μέχρι σήμερα ο Κανονισμός Οργάνωσης και Λειτουργίας του, που σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 36, προβλέπεται προθεσμία (90) ημερών από τη δημοσίευση του Ν. 4662/2020 δηλαδή από την 7^η Φεβρουαρίου 2020, να εκδοθεί.

3) Γιατί λειτουργεί σήμερα αντί του ΕΣΚΕΔΙΚ, το Ενιαίο Συντονιστικό Κέντρο Επιχειρήσεων;

Απάντηση: Η ΓΓΠΠ προκειμένου να καλύψει την εκ της δικής της υπαιτιότητα αδυναμία λειτουργίας του Εθνικού Μηχανισμού για τους αναλυτικά περιγραφόμενους ανωτέρω λόγους και για να μην υπάρξει εξ αυτού του λόγου κενό από την έλλειψη Επιχειρησιακού – Συντονιστικού Κέντρου, συνεπώς δυσλειτουργία στο συντονιστικό ρόλο της, αναγκάστηκε να προβεί σε αυτήν την λύση ανάγκης. Πιο συγκεκριμένα, αν και το ΕΣΚΕ έχει ρητά καταργηθεί με το άρθρο 182, περιπτώσεις (α) και (ιβ) και το ΕΣΚΕΔΙΚ, για τους προαναφερόμενους λόγους (δεν έχει εκδοθεί μέχρι σήμερα ο Κανονισμός Οργάνωσης και Λειτουργίας) δεν μπορεί να λειτουργήσει, επιλέγει αυτή η αυθαίρετη λύση για να μην φανεί αδυναμία συντονισμού.

4) Γιατί δεν έχει συγκληθεί μέχρι σήμερα το ανώτατο επιχειρησιακό όργανο του Εθνικού Μηχανισμού, το Συντονιστικό όργανο Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ), που συγκροτείται και λειτουργεί με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 91 του Ν. 4623/2019 και έχει κατά την παρ. 1 του άρθρου 12 του Ν. 4662/2020, ως αποστολής, εκτός άλλων, <<β>>. Τη λήψη μέτρων εκτίμησης και πρόβλεψης των επικινδυνοτήτων, τρωτότητας, και απειλών για τη βέλτιστη αντιμετώπιση καταστάσεων εκτάκτων αναγκών και τη μείωση των αρνητικών συνεπειών επικείμενων καταστροφών, γ) Την ενημέρωση των πολιτών για τα ζητήματα αυτά, τον συντονισμό των δράσεων και μέτρων αποκατάστασης και τον έλεγχο εφαρμογής τους και δ) Τη συνεργασία με φορείς και υπηρεσίες του Δημοσίου για ζητήματα αρμοδιότητάς του>>;

Απάντηση: Επειδή δεν έχει εκδοθεί μέχρι σήμερα η προβλεπόμενη από την παρ. 2 του άρθρου 12 του Ν. 4662/2020 κανονιστική πράξη και συγκεκριμένα η απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, με την οποία θα ρυθμίζονται οργανωτικά και λειτουργικά ζητήματα στελέχωσης, προσωπικού και λοιπά υπηρεσιακά ζητήματα του ΣΟΠΠ.

5) Γιατί δεν λειτουργούν μέχρι σήμερα τα Περιφερικά Επιχειρησιακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (ΠΕΣΟΠΠ), που έχουν συσταθεί στις Περιφέρειες της Χώρας, σύμφωνα με το άρθρο 13 του Ν. 4662/2020 για τους σκοπούς της επιχειρησιακής αποστολής του ΣΟΠΠ, ως Αποκεντρωμένα Περιφερειακά Όργανα Πολιτικής Προστασίας;

Απάντηση: Επειδή δεν έχει μέχρι σήμερα εκδοθεί η προβλεπόμενη από την παρ. 4 του άρθρου 13 του Ν. 4662/2020 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, με την οποία θα ρυθμίζονται οργανωτικά, λειτουργικά και τεχνικά θέματα των ΠΕΣΟΠΠ και δεν έχουν διοριστεί οι (13) Περιφερειακοί Συντονιστές Πολιτικής Προστασίας (άρθρο 93 του Ν. 4623/2019).

6) Γιατί μέχρι σήμερα δεν λειτουργούν τα (13) **Περιφερειακά Επιχειρησιακά Κέντρα Πολιτικής Προστασίας (ΠΕΚΕΠΠ)**, που έχουν συσταθεί ένα σε κάθε Περιφέρεια της Χώρας, σύμφωνα με το άρθρο 17 του Ν. 4662/2020 και έχουν, εκτός άλλων, αποστολή τον συντονισμό, σχεδιασμό, εποπτεία, οργάνωση και υλοποίηση των δράσεων αντιμετώπισης και παροχής οργανωμένης υποστήριξης στον αρμόδιο φορέα διαχείρισης και αντιμετώπισης των καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και των συνεπειών τους στο πλαίσιο της τοπικής τους αρμοδιότητας;

Απάντηση: Επειδή δεν έχει μέχρι σήμερα εκδοθεί η προβλεπόμενη από την παρ. 2 του άρθρου 17 του Ν. 4662/2020 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, με την οποία ρυθμίζονται θέματα στελέχωσης, οργάνωσης και λειτουργίας των ΠΕΚΕΠΠ.

7) Γιατί δεν λειτουργούν μέχρι σήμερα τα **Τοπικά Επιχειρησιακά Συντονιστικά Όργανα Πολιτικής Προστασίας (ΤΕΣΟΠΠ)**, που προβλέπεται να συσταθούν στους Δήμους της Χώρας, σύμφωνα με το άρθρο 15 του Ν. 4662/2020, για τους σκοπούς εκπλήρωσης της επιχειρησιακής αποστολής των ΠΕΣΟΠΠ;

Απάντηση: Επειδή δεν έχει μέχρι σήμερα εκδοθεί η προβλεπόμενη από την παρ. 3 του άρθρου 15 του Ν. 4662/2020 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, με την οποία θα ρυθμίζονται οργανωτικά, λειτουργικά και τεχνικά θέματα των ΤΕΣΟΠΠ.

8) Γιατί μέχρι σήμερα δεν έχει τεθεί ο Εθνικός Μηχανισμός σε κάποια από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 6 του Ν. 4662/2020 Καταστάσεις Ετοιμότητας, όπως αυτή διαβαθμίζεται ως εξής: α) Κατάσταση Συνήθους Ετοιμότητας, β) Κατάσταση Αυξημένης Ετοιμότητας, γ) Κατάσταση Επιφυλακής και δ) Κατάσταση Κινητοποίησης;

Απάντηση: Εκτιμώ ότι μέχρι σήμερα υπάρχει παράλειψη.

9) Γιατί μέχρι σήμερα ο Γενικός Γραμματέας, κατά το άρθρο 26 του Ν. 4662/2020, λόγω επαπειλούμενου κινδύνου ή προειδοποίηση για εκδήλωση αυξημένης διακινδύνευσης, όπως λχ από τον ΠΟΥ, ο οποίος έχει ανακηρύξει πανδημία τον κορωνοϊό, δεν έχει κηρύξει τις επαπειλούμενες περιοχές, όχι μόνον λχ την Περιφέρεια ή Περιφερειακές Ενότητες που έχουν διαπιστωμένα κρούσματα αλλά όλη τη Χώρα, σε **Κατάσταση Ειδικής Κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας**, αφού ήδη λαμβάνονται μέτρα ορισμένης χρονικής διάρκειας, όπως αυτά έχουν εξειδικευθεί με σχετικές αποφάσεις και ΠΝΠ, τη στιγμή που άλλες χώρες, όπως λχ η Βουλγαρία, έχει κηρύξει κατάσταση έκτακτης ανάγκης με λιγότερο αριθμό κρουσμάτων από την Ελλάδα;

Απάντηση: Επειδή δεν έχει μέχρι σήμερα εκδοθεί η προβλεπόμενη από το άρθρο 26, παρ. 3 του Ν. 4662/2020 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας, με την οποία θα ρυθμίζονται οι ειδικότεροι όροι, προϋποθέσεις, κριτήρια, διαδικασίες και λοιπά τεχνικά ζητήματα.

10) Γιατί εκπονήθηκε πρόσφατα το Επιχειρησιακό Σχέδιο <<ARTEMIS>>;

Απάντηση: Επειδή από το έτος 2002 μέχρι και σήμερα η ΓΓΠΠ δεν έχει, ως όφειλε εκ του νόμου Ν. 3013/2002 και το Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη <<ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ>>,

εκπονήσει Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Επιδημιών, όπου θα υποχρέωνε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, μεταξύ άλλων, να προβούν σε Ειδικό Σχεδιασμό κατά λόγο αρμοδιότητας. Για παράδειγμα το ΠΣ, θα σχεδίαζε πώς θα καλυφθεί λχ η πυροπροστασία μιας περιοχής της οποίας η Πυροσβεστική Υπηρεσία δεν λειτουργεί εύρυθμα επειδή όλο το προσωπικό της ή μεγάλο τμήμα αυτού τέθηκε σε καραντίνα, όπως για παράδειγμα στην ΠΥ Πύργου.

Κύριε Πρωθυπουργέ,

Κατόπιν των ανωτέρω και υπό αυτές τις συνθήκες και λόγους για τους οποίους αδυνατεί να λειτουργήσει ο νεοπαγής Εθνικός Μηχανισμός κατά τα οριζόμενα στον Ν. 4662/2020, τίθεται σε αμφιβολία πώς μπορεί να υπάρξει σε αποτελεσματικό βαθμό από τη ΓΓΠΠ συντονισμός της Κυβέρνησης, Αυτοδιοίκησης, Ενόπλων Δυνάμεων και Σωμάτων Ασφαλείας για την συγκεκριμένη πανδημία. Προκειμένου λοιπόν να υπάρξει σε αποτελεσματικό βαθμό ο ως άνω συντονισμός και να μην τεθεί σε κίνδυνο η προστασία της δημόσιας υγείας έχω την άποψη, που είναι νομικά και ουσιαστικά βάσιμη, **θα πρέπει άμεσα να ανασταλεί η ισχύς των διατάξεων του Ν. 4662/2020 και μόνον αυτές που αφορούν την αναμόρφωση της Πολιτικής Προστασίας (Μέρος Α΄) για ένα μεγάλο διάστημα**, λχ μέχρι λήξη της ερχόμενης αντιπυρικής περιόδου, έτσι ώστε να προετοιμαστεί και οργανωθεί επαρκώς ο Εθνικός Μηχανισμός όχι μόνον για την πανδημία του κορωνοϊού αλλά και για τις δασικές πυρκαγιές **και μέχρι τότε να ισχύει το προισχύσαν θεσμικό και νομικό πλαίσιο Πολιτικής Προστασίας, που ήδη έχει ρητά καταργηθεί από το άρθρο 182 του ως άνω νόμου.**

Με εκτίμηση

**Ανδριανός Γκουρμπάτσης
Αντιστράτηγος – Υπαρχηγός ΠΣ, ε.α, Νομικός**